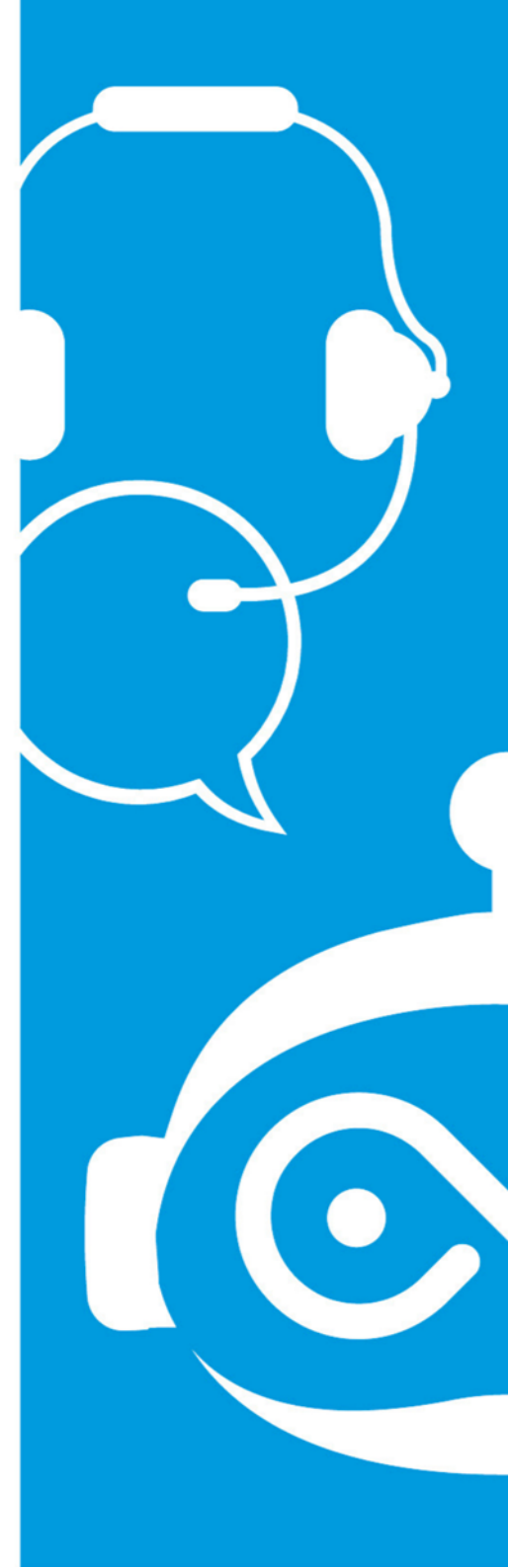

POZNAVANJE SVOJIH PRAVIC: PRAVICA DO POZABE

Kaj je Pravica do pozabe?

Pravica do pozabe je **digitalni fenomen**, ki se nanaša na temeljno pravico vsakega državljana, da zahteva odstranitev (ter posodobitev in spremembo) osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj. Tako je določeno, da ima vsak posameznik pravico biti pozabljen in ne sme biti več povezan z dejstvi, ki so bila v preteklosti predmet novic, saj lahko ta dejstva negativno vplivajo na njegovo zasebno in poklicno življenje.

Kako lahko vpliva na spolno in reproduktivno zdravje mladih?

Pravica do pozabe lahko pomaga zaščititi mlade posameznike pred eksplicitno ali ogrožajočo vsebino o njihovem spolnem ali reproduktivnem zdravju (SRZ-ju) ali preteklih zasebnih izkušnjah, ki bi bila na voljo na spletu brez njihovega soglasja. S tem se lahko prepreči morebitna škoda, kot je kibernetško ustrahovanje, doxing ali neželena izpostavljenost. Pravica do pozabe lahko mladim pomaga tudi pri obvladovanju morebitnih posledic spletnega pridobivanja informacij o SRZ. Nekatere mlade posameznike lahko od iskanja informacij o SRZ na spletu odvrne strah pred etiketiranjem ali stigmatizacijo. Možnost odstranitve takšnih informacij lahko zmanjša strah pred obsojanjem in spodbuja iskanje točnih informacij.

Po drugi strani pa lahko pravica do pozabe ovira dostop mladih do ustreznih in bistvenih informacij o SRZ. Če imajo posamezniki pravico izbrisati spletno vsebino, povezano s to tematiko, obstaja tveganje, da bodo odstranjeni koristni, izobraževalni ali podporni viri, kar bo omejilo dostop do pomembnih informacij, ki spodbujajo zdrav spolni razvoj. Odstranjevanje določenih spletnih vsebin lahko ovira prizadevanja za odgovornost, izobraževanje in reševanje družbenih vprašanj, povezanih s spolnim vedenjem. Iz javnih razprav in izmenjave izkušenj se je mogoče naučiti marsikaj novega, kar lahko na koncu prispeva k bolj informiranemu in odgovornemu pristopu k spolnemu zdravju.

Na splošno lahko pravica do pozabe pomaga zaščititi zasebnost in dobro počutje mladih s preprečevanjem širjenja občutljivih informacij na spletu, vendar je ključnega pomena najti ravnovesje med pravico do zasebnosti in dostopom do koristnih virov s področja SRZ. Pomembno je izvajanje ukrepov, ki zagotavljajo, da je na voljo natančno, zanesljivo in nestigmatizirano izobraževanje o SRZ, hkrati pa se ohranja zasebnost posameznika.

Na kakšne načine je mogoče podpreti mlade?

- Poučite mlade o njihovem digitalnem odtisu. Razložite jim, kako deluje internet, kako se lahko zbirajo in shranjujejo osebni podatki ter kakšne so morebitne posledice deljenja osebnih podatkov na spletu.
- Izobražujte mlade in jim pomagajte uveljavljati pravico, da zahtevajo odstranitev ali izbris svojih osebnih podatkov iz spletnih platform in rezultatov iskalnikov. Predstavite jim postopek pošiljanja zahtevkov za odstranitev na spletna mesta ali iskalnike. Pokažite jim, kako sestaviti zahtevek, in jim zagotovite vse potrebne vire ali kontaktne podatke. Ne pozabite, da je bistveno delovati znotraj pravnih okvirov vaše pristojnosti in zagotoviti, da nasveti temeljijo na točnih in posodobljenih informacijah.
- Pomagajte mladim razumeti, kako pomembno je zaščititi zasebnost in pridobiti soglasje, preden delijo osebne podatke na spletu.
- Spodbujajte mlade, da razmislijo o svoji prisotnosti na spletu, in jim pomagajte prepoznati vsebine, ki bi jih morda želeli odstraniti ali obravnavati.
- Delite nasvete o tem, kako prilagoditi nastavitve zasebnosti na platformah družbenih medijev, izbrisati ali deaktivirati račune in upravljati spletni ugled.

Sorodni digitalni fenomeni/orodja:

Glej kartice:

- Kibernetsko ustrahovanje: Doxxing
- Spolno eksplicitna vsebina: OnlyFans
- Nasilje na podlagi spola: Zloraba intimnih posnetkov

Nadaljnje branje:

- GPDP. "Diritto All'oblio," 2020. <https://www.garanteprivacy.it/i-miei-diritti/diritti/oblio>.
- Werro, Franz, ed. *The Right to Be Forgotten: A Comparative Study of the Emergent Right's Evolution and Application in Europe, the Americas, and Asia*. Ius Comparatum - Global Studies in Comparative Law, volume 40. Cham, Switzerland: Springer, 2020.
- Wolford, Ben. "Everything You Need to Know about the 'Right to Be Forgotten.'" GDPR.eu, November 5, 2018. <https://gdpr.eu/right-to-be-forgotten/>.

